

Мұғалімге әдістемелік көмек

**ЖАҢАРТЫЛҒАН ЖҮЙЕ:
ГЕОГРАФИЯ САБАҒЫ ЖӘНЕ
ГЕОИНФОРМАТИКАЛЫҚ,
ГЕОЭКОЛОГИЯЛЫҚ БІЛІМ**

АВТОРЛЫҚ ҚҰРАЛ - 10 сынып үшін
СЕЙСЕКЕЕВА АҚАЛТЫН

Пікір жазған:

Әзімхан Тәжікеев – география ғылымдарының кандидаты

Авторлары:

Сейсекеева Ақалтын Оразғалиевна - география пәнінің мұғалімі

«Жаңартылған жүйе: география сабағы және геоинформатикалық, геоэкологиялық білім». Авторлық құрал, 10-сынып үшін, 2019 жыл.

Бұл жинақ жаңартылған оқу бағдарламасында жазылып, 2019 жылы Алматы «Мектеп» баспасынан шыққан 10-сыныптың география оқулығының «Картография және геоинформатика», «Табиғатты пайдалану және геоэкология» II - III бөліміндегі 20-тақырып аясында қамтылған.

ҰМЖ, ОМЖ, ҚМЖ, БЖБ толық түрі берілген. Сабақтар саны – 34. Сондай-ақ, есептер, тесттер жинағы, термин сөздер, карта-сызбалар түрі берілген.

Жұмыстың мақсаты: оқушылардың география сабағындағы геоинформатика мен геоэкологиялық білімдерін тексере отырып, оларды жүйелі және нәтижелі білім алуға бағыттау. Бұл оқулықтың мектеп мұғалімдері мен оқушыларының пайдалануына толықтай мүмкіндігі бар деп есептейміз.

МАЗМҰНЫ

1. Түсінік хат.
2. «Картография және геоинформатика» бөлімі.
10-сынып. ҰМЖ, ОМЖ, ҚМЖ, БЖБ.
3. «Табиғатты пайдалану және геоэкология» бөлімі.
10-сынып. ҰМЖ, ОМЖ, ҚМЖ, БЖБ.
4. Дидактикалық материалдар.
Есептер, тесттер, термин сөздер, карта-сызбалар, әлемдегі ең таза қалалар,
қорғауға алынған жануарлар түрі.
5. Пайдаланылған әдебиеттер.

ТҮСІНІК ХАТ

Бұл авторлық бағдарлама 10-сыныптағы география пәнін оқытуға арналған.

География – қызықты ғылым. География табиғат пен қоғам туралы ғылымдар тоғысында дамиды. Сондықтан ол көптеген ғылым салаларымен байланысты. География кез келген нысанның, құбылыстың және үдерістің кеңістіктік таралу ерекшеліктерін танып біліп, түсінуге мүмкіндік береді. Зерттеу жүргізу арқылы қоршаған әлемді әртүрлі әдістер көмегімен танып, нысандар мен құбылыстар туралы өзіндік көзқарасты қалыптастырып, зерттеушілік дағдыларын жетілдіреді. Қазіргі заманғы географиялық білім – адамзаттың жалпы мәдениетінің негізгі элементтерінің бірі болып табылады.

Оқу бағдарламасына сәйкес жаңартылып, ұсынылып отырған оқулықтың оқу материалдары 7- бөлім бойынша топтастырылған: географиялық зерттеу әдістері; картография және геоинформатика; табиғатты пайдалану және геоэкология; геоэкономика; геосаясат; елтану; адамзаттың ғаламдық мәселелері. Оқу материалдары оқушылардың жас ерекшеліктеріне және қоғам мен ғылымның қазіргі даму деңгейіне сәйкес, теориялық және қолданбалы мәселелерді қамтиды.

Бұл авторлық құрал, 2019 жылы Алматы «Мектеп» баспасынан шыққан 10-сыныптың география оқулығының «Картография және геоинформатика», «Табиғатты пайдалану және геоэкология» II - III бөліміндегі 20-тақырып аясында қамтылған.

Геоинформатика – картография мен географияның теориясы және әдістерінің көмегімен қолданбалы математика, информатика және компьютерлік техника мүмкіндіктерінің өзара байланысуы нәтижесінде қалыптасып жатқан жаңа ғылым саласы.

Картография – географиялық карталар, оларды жасау және пайдалану туралы ғылым. Картография табиғат пен қоғам құбылыстарының үйлесуі мен өзара байланысуын, олардың кеңістіктегі орналасуын және уақыт бойынша өзгеруін, т. б. картографиялық кескіндеудің (бейнелеудің) көмегімен зерттейтін ғылым. комителық ұғымдарға – аспан денелері мен жұлдызды аспанның карталары, глобустар мен жер бедері карталары, картографиялық белгілермен берілген кеңістік модельдері (үлгілері) жатады.

Геоэкология – жоғарғы иерархиялық деңгейлердің (биосфераға дейін) экожүйесін зерттейтін экология ғылымының бір саласы.

✓ **Авторлық бағдарламаның мақсаты:**

1. Дүниенің географиялық бейнесін тұтас қабылдай білетін, географиялық ойлау қабілеті дамыған, географияның әдістері мен тілін білетін және қолданатын, географиялық тұлға тәрбиелеу үшін оқушылардың білік пен дағдыларын қалыптастыру және дамыту болып табылады.

2. Картография және геоинформатика мен табиғатты пайдалану және геоэкология тақырыбында мәліметтер беру, ой-түсінік қалыптастыру, өмірде қолдана білуге үйрету.

✓ **Авторлық бағдарламаның міндеттері:**

- Логикалық ойлау мен тез шешім қабылдай білу;
- Шығармашылық қабілеттерін арттыра білу;
- Бала дарындылығын анықтау;
- Лидерлік қабілетін дамыту;
- Географиялық мәдениеттілікке үйрету;
- Электрондық карталармен жұмыс істеуге үйрету;
- Картографиялық анимациялар жасай білуге үйрету;
- Картодиаграмма, картограмма әдістерін құра білуге үйрету;
- Геоинформатика және геоэкология негіздеріне үйрету;
- Жалпы географиялық заңдылықтарды білу;
- Дүниежүзі елдеріне жалпы сипаттама бере алу;
- Оқушылардың географиялық білімін тереңдету;
- Өзге елдер географиясы мен мәдениетін тани білу;
- Пәнге деген қызығушылықтарын арттыру;
- Зерттеу және жобалық қызмет дағдыларын қалыптастыру;
- Топтармен жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру;
- Термин сөздерді мағынасымен айта білуге үйрету;
- Білімді дұрыс, тиімді қолдану арқылы кәсіби құзыреттілікті қалыптастыру және жетілдіру.

✓ **Авторлық бағдарлама:**

Жылдық сағат саны - 34, аптасына 1-сағат. Бағдарлама 2-тараудан, 6-бөлімнен тұрады.

✓ **Авторлық бағдарламаның өзектілігі:**

Геоинформатика мен геоэкологиялық жаңаша ойлау дағдыларын қалыптастыру.

✓ **Пәнаралық байланыс:**

Әдебиет, тарих, математика, биология, физика, сызу, музыка.

✓ **Оқушы нені жасай алуы қажет:**

- Картамен жұмыс жасай алады;
- Өз ойын ашық, әрі шешен тілмен жеткізеді;
- Тақырыптағы ең түйінді мәселелерді таба алады;
- Кәсіптік бағдарлау (картограф,эколог, кенші, тарихшы, географ, архитектор, экономист).

✓ **Оқытудың белсенді әдістері:**

- Іскер ойындар;
- Рөлдік ойындар;
- «Газет» әдісі;
- Зерттеу әдісі;
- Жобалық әдіс;
- Шағын топтардағы жұмыс;
- «Өрнек» әдісі;
- «Коллаж» әдісі;
- Кейс – стади

✓ **Оқыту жабдықтары:**

- Ақпараттың мультимедиялық көрінісі;
- Анықтама-ақпараттық әдебиет;
- Интерактивтік оқулықтар;
- Тест генераторы.

Ұзақ мерзімді жоспар

10 – сынып. География пәні.

№	Тақырыптар	Оқу мақсаттары	Сағат саны
I. Картография және геоинформатика			
1. Картография (4-сабақ)			
1	Заманауи картографиялық әдістер	Тақырыпқа сәйкес картографиялық зерттеулер әдістерін қолдану	1
2	Электрондық карталармен жұмыс	Қазақстан жеріндегі электронды карталарға шолу жасап, түсінік алу	1
3	Картографиялық анимация	Белсенді қозғалмалы карта-кадрлардың белгілі бір ретпен айналысқа түсуін бақылай алу	1
4	Картография және интернет	ГАЖ базасы мен интернет, теледидар, телекоммуникациядағы географиялық ақпараттық жүйені білу	1
2. Геоинформатика негіздері (6-сабақ)			
5	Геоинформатика негіздері	Геоинформатикалық білім саласы бойынша мәліметтер алу	1
6	Географиялық деректер базасы	Microsoft Excel бағдарламасының қолданысымен тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру	1
7	Географиялық деректерді визуализациялау	АКТ графикалық редакторларының қолданысымен тақырыптық карта – сызбаларды жасау	1
8	Картодиаграмма әдісі	Статистикалық деректерді талдау нәтижелері бойынша картодиаграммалар жасау	1
9	Картограмма әдісі	Статистикалық деректерді талдау нәтижелері бойынша картограммалар жасау	1
10	ГАЖ-дың қолданылу аясы	ГАЖ-дың қолданылу аясын білу	1
11	Термин сөздермен жұмыс	Картография және геоинформатика бөлімі бойынша термин сөздермен жұмыс жасау	1
12	Сарамандық жұмыс	Картография және геоинформатика бөлімі бойынша тапсырмалар орындау	1
II. Табиғатты пайдалану және геоэкология			
1. Табиғатты пайдалану (5-сабақ)			
13	Табиғатты пайдалану түрлері	Табиғатты пайдаланудың қажеттілігін түсіндіріп, түрлерін (шаруашылық тұрғысынан) анықтау	1
14	Қоршаған ортаны ластаушылардың жіктелуі	Қоршаған ортаны ластаушылардың жіктелуін ажыратып, мәліметтер алу	1
15	Табиғатты пайдалану түрлерінің қоршаған ортаға әсерін бағалау	Табиғатты пайдалану түрлерінің қоршаған ортаға тигізетін әсерін анықтап, баға беру (жергілікті / аймақтық компоненттің негізінде)	1
16	Табиғатты тиімді пайдаланудың қағидаттары	Табиғатты тиімді пайдаланудың қағидаттарын анықтап, тиімділігін арттыру жөнінде ұсыныстар әзірлеу	1
17	Экологиялық таза өндірісті жобалау	Экологиялық таза өндірісті жобалауда қалдықсыз технология, қайта өңдеу биотехнологиясын білу, ұсыныс жасау	1
1. Геоэкологиялық зерттеулер негіздері (15-сабақ)			

18	Геоэкологияның зерттеу пәні мен өзектілігі	Геоэкологиялық зерттеулердің мәнін, мазмұнын, бағыттарын және негізгі категорияларын білу	1
19	Геосфералардың ластануы	Геосфералардың ластану деңгейін анықтап, себеп-салдарын зерттеу	1
20	Ластанудың түрлерін топтастыру	Ластанудың түрлерін топтастыра алады	
21	Геоэкологиялық аудандастыру	Дүниежүзі аумағын ластану және табиғи ортаның бұзылу деңгейі бойынша аудандастыру	1
22	Қазақстанның экологиялық деңгейі	Қазақстан аймағын экологиялық ластану және табиғи ортаның бұзылу деңгейі бойынша аудандастыру	1
23	Геоэкологиядағы антропогендік факторлар	Табиғатқа әсер ететін антропогендік факторларды топтастыру және графикалық түрде ұсыну	1
24	Құрлықтағы ормандардың жойылуы	Орман ресурстарының жойылуы бойынша мәліметтер жинақтау, ой-бөлісу	1
25	Топырақтың антропогендік бұзылуы	Топырақтың антропогендік бұзылуы аясында біліп, ұсыныстар жасау	1
26	Антропогендік шөлейттену	Экологиялық және әлеуметтік-экономикалық ғаламдық мәселенің бірі шөлейттену бойынша біліп танысу, ой қорыту	1
27	Табиғи ортаның антропогендік ластануы	Қоршаған ортаның ластануы адамның шаруашылық әрекетінен болатынын біледі	1
28	Жылыжай эффектісінің пайда болуы	Жылыжай эффектісінің неден пайда болатынын білу, зерттей алу	1
29	Ғаламдық экологиялық проблемалар	Ғаламдық экологиялық проблемалардың түрлері мен пайда болу механизмін білу	1
30	Тұрақты даму концепциясы	Тұрақты даму концепциясындағы үш құрамдас бөлікті білу, мәліметтер алу	1
31	Экологиялық саясат	Экологиялық проблемаларды шешудегі ғылыми-техникалық прогресті білу	1
32	Қазақстанның экологиялық мәселелері	Қазақстанның экологиялық мәселелері бойынша біліп таниды	1
33	Термин сөздермен жұмыс	Табиғатты пайдалану және геоэкология бөлімі бойынша термин сөздермен жұмыс	1
34	Сарамандық жұмыс	Табиғатты пайдалану және геоэкология бөлімі бойынша тапсырмалар орындау	1
	Барлығы:		34

**ПӘНДІ ОҚЫТУДЫҢ
ЖОСПАРЛАНҒАН
НӘТИЖЕЛЕРІ
ОМЖ**

**ПӘНДІ ОҚЫТУДЫҢ ЖОСПАРЛАНҒАН НӘТИЖЕЛЕРІ
(10-СЫНЫП)**

Білім беру бағдарламаларында жоспарланған құзыреттер	Үлгілік оқу бағдарламасында жоспарланған нәтижелер
<p>Білім алушылар төмендегідей құзыреттерді меңгеруі қажет: Базалық: 1 – бөлім. Картография</p>	<p>Пәнді оқыту нәтижесінде білім алушылар:</p> <p><i>білім:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Заманауи картографиялық әдістер • Электронды карталар • Картографиялық анимация <p><i>білік:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Картография туралы мәліметтер <p><i>дағды:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Картография туралы түсінік
<p>2 – бөлім. Геоинформатика негіздері</p>	<p><i>білім:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • «Microsoft Excel» бағдарламасы • Географиялық визуализациялау • ГАЖ-дың қолданылу аясы <p><i>білік:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Картодиаграмма әдісі • Картограмма әдісі <p><i>дағды:</i></p> <p>геоинформатика негіздері</p>
<p>3 – бөлім. Табиғатты пайдалану</p>	<p><i>білім:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Табиғатты пайдалану түрлері • Қоршаған ортаны ластаушылар • Табиғатты пайдалану түрлерінің қоршаған ортаға әсерін бағалау • Табиғатты тиімді пайдалану қағидаттары <p><i>білік:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Экологиялық таза өндіріс • табиғат ресурстары • табиғат ресурстарын қорғау <p><i>дағды:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Табиғатты пайдалану түсінігі
<p>4 – бөлім. Геоэкологиялық зерттеулер</p>	<p><i>білім:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Геоэкологиялық зерттеулер • Геосфералардың ластануы • Геоэкологиялық аудандастыру • Қазақстанның экологиялық деңгейі • Ғаламдық экологиялық проблемалар • Тұрақты даму концепциясы <p><i>білік:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Геоэкологиядағы антропогендік факторлар • Құрлықтағы ормандардың жойылуы • Топырақтың антропогендік бұзылуы • Антропогендік шөлейттену • Жылыжай эффектісі • Экологиялық саясат

	<p><i>дағды:</i> Геоэкологиялық зерттеулер түсінігі</p>
<p>5 – бөлім. Термин сөздермен жұмыс</p>	<p><i>білім:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Картография және геоинформатика тақырыптарына арналған термин сөздер • Табиғатты пайдалану және геоэкология тақырыптарына арналған термин сөздер <p><i>білік:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Термин сөздердің анықтамасы <p><i>дағды:</i> Термин сөздер түсінігі</p>
<p>6 – бөлім. Сарамандық жұмыс</p>	<p><i>білім:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Картография және геоинформатика тақырыптарына арналған сарамандық жұмыс • Табиғатты пайдалану және геоэкология тақырыптарына арналған сарамандық жұмыс <p><i>білік:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Карта – сызбалар, кестелер, диаграммалар арқылы тапсырмалар орындау <p><i>дағды:</i> Геоинформатика және геоэкология түсінігі</p>

Қысқа мерзімді жоспар

Сабақ саны: 34

№1 сабақ.

Сыныбы: 10	Пәні: География.	
Сабақтың тақырыбы:	Заманауи картографиялық әдістер	
Сабақтың негізделген оқу мақсаты:	Тақырыпқа сәйкес картографиялық зерттеу әдістерін қолдануды үйрену	
Сабақтың мақсаты	<p>Барлық оқушылар: Заманауи картографиялық әдістердің ерекшеліктерін түсінеді</p> <p>Оқушылардың басым көпшілігі: Заманауи картографиялық әдістер бойынша біліп, ұзындық, аудан, көлем өлшемдерін есептей алады</p> <p>Кейбір оқушылар: Заманауи картографиялық әдістер түрлерін суреттеп, сипаттай алады.</p>	
Сабақтың нәтижесі:	<p>Оқушылардың барлығы мынаны орындай алады: Оқулықта берілген және қосымша тапсырмаларды орындайды. Жазба жұмыс жасайды. Сұраққа жауап береді.</p> <p>Оқушылардың көбісі мынаны орындай алады: Топтық жұмысты бірлесе орындайды. Өз бетінше жұмыс жасайды. Сұраққа жауап береді. Атлас және кескін картада тапсырмалар орындайды. Қосымша үлестірме ресурстармен жұмыс жасайды.</p> <p>Оқушылардың кейбіреуі мынаны орындай алады: Оқулықтан тыс берілген қосымша тапсырмаларды орындайды, тақырып бойынша қосымша мәліметтер мен дәлелдер келтіре алады.</p>	
Әдіс-тәсілдер	Сұрақ-жауап, әңгімелеу, түсіндіру, ойын, көрнекілік. Рефлексия.	
Бағалау критерийі	Жеке, жұптық, топтық тапсырмаларды орындай алады. Сабақ барысында тыңдаушының назарын өзіне аудара алады.	
Құндылықтарға баулу	Мәңгілік ел идеясының құндылықтарын қалыптастыру. Оқушының бойында: «Ұлттық қауіпсіздік және еліміздің бүкіләлемдік, өңірлік мәселелерді шешуге жаһандық тұрғыдан қатысуы мемлекетіміздің белсенді, теңдестірілген сындарлы және жауапты ішкі саясаты» мәнін ұғындырады.	
Тілдік мақсат	<p>Оқушылар орындай алады: Түйінді сөздермен сөз тіркестері: картометриялық әдістер, ұзындық, аудан, көлем, курвиметр, планиметр, карта мен атлас, картографиялық құралдар, электрондық карталар, картография және интернет т.б.</p> <p>Сыныптағы диалог/жазылым үшін сай келетін тіл стилі:</p> <p>Талқылауға арналған сұрақтар: - Не себепті Деген ойлайсыз? - Картометриялық әдістер көмегімен қандай мәлімет алуға болады? - Өлшем жұмыстарын жүргізу үшін қандай картографиялық құралдар қолданады? - Геоақпараттық картографиялау дегеніміз не?</p>	
АКТ дағдысын қолдану	Осы сабақ барысында оқушылар «Power Point» бағдарламасынан тақырыпқа қатысты көрнекі құралдарды пайдаланып, интербелсенді тақтаны, постер видеролик, стикерлер мен смайликтер қолданады.	
Пәнаралық байланыс	Қазақ әдебиеті – жазбаша хабарлама дайындау Математика – есептер шығару Информатика – АКТ-ны қолдану, тест жұмысы Дүниежүзі тарихы – дүниежүзіндегі елдер қатары	
Ресурстар	10-сынып, География авторлары: К.Каймулдинова, С.Әбілмәжінова. Интернет ресурстарынан алынған мәліметтер.	
Жоспарланған уақыт	Сабақ барысы	Ресурстар

Сабақтың басы	<p>I. Ұйымдастыру кезеңі: Оқушыларды түгендеу, сабаққа дайындау. Топтастыру: Әр түрлі пішіндерді пайдаланып, оқушыларларды топқа бөлу (2-минут)</p> <p>II. Психологиялық ахуал орнату арқылы сабақтың тақырыбына шығу: Жаңа сабақты бастау үшін оқушылардың назарын видео көрініске аударып, бұл арқылы не байқағандарын сұрай отырып, сабақтың тақырыбы мен мақсатын анықтайды: (Сіз бейнеролик арқылы не байқадыңыз? «Картографиялық әдістер») Оқушылармен сұрақ-жауап кезеңі.</p>	<p>Пішіндер, қима қағаздар</p> <p>«Картографиялық әдістер» инт.рес. /3 минуттық көрсетілім/</p>												
Сабақтың ортасы	<p>№1-тапсырма. Топтық жұмыс. «Джигсо» әдісі бойынша әр топтағы берілген мәтінмен жұмыс жүргізіп, басқа топтарға түсіндіру, ой бөлісу. Топтарға арналған тапсырмалар: I топ: Картометриялық әдістер II топ: Палетка әдісі III топ: Топографиялық картада жер бедерінің бейнеленуі</p> <table border="1" data-bbox="539 875 1262 1093"> <thead> <tr> <th>Критерий</th> <th>Дескрипторлар</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="3">Заманауи картографиялық әдістерді білу, түсіну</td> <td>Картометриялық әдістерді біледі, мәліметтер алады</td> </tr> <tr> <td>Палетка әдісін біледі, мәліметтер алады</td> </tr> <tr> <td>Топографиялық картада жер бедерінің бейнеленуі жайында баяндай алады</td> </tr> </tbody> </table> <p>Бағалау: Топ оқушылары бір-бірін «Қол шапалақтау» тәсілі арқылы бағалайды.</p> <p>№2-тапсырма. Жеке жұмыс. Әр топ өз тапсырмасы бойынша картадан басқа да морфометриялық көрсеткіштерді анықтап, дәптерлеріне жазу.</p> <table border="1" data-bbox="539 1261 1262 1509"> <thead> <tr> <th>Критерий</th> <th>Дескрипторлар</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="3">Морфометриялық көрсеткіштерді анықтай алу</td> <td>Жер бедерінің еңкіштігін анықтай алады</td> </tr> <tr> <td>Жер бедері тілімденуіндегі айырмашылық пен жиілігін анықтай алады</td> </tr> <tr> <td>Географиялық нысандардың жиілігін анықтай алады</td> </tr> </tbody> </table> <p>Бағалау: Оқушылар бір-бірін смайликтерді көтеру арқылы бағалайды.</p>	Критерий	Дескрипторлар	Заманауи картографиялық әдістерді білу, түсіну	Картометриялық әдістерді біледі, мәліметтер алады	Палетка әдісін біледі, мәліметтер алады	Топографиялық картада жер бедерінің бейнеленуі жайында баяндай алады	Критерий	Дескрипторлар	Морфометриялық көрсеткіштерді анықтай алу	Жер бедерінің еңкіштігін анықтай алады	Жер бедері тілімденуіндегі айырмашылық пен жиілігін анықтай алады	Географиялық нысандардың жиілігін анықтай алады	<p>Тақырып материалдары таратылады</p> <p>Картографиялық құралдар, карта</p>
Критерий	Дескрипторлар													
Заманауи картографиялық әдістерді білу, түсіну	Картометриялық әдістерді біледі, мәліметтер алады													
	Палетка әдісін біледі, мәліметтер алады													
	Топографиялық картада жер бедерінің бейнеленуі жайында баяндай алады													
Критерий	Дескрипторлар													
Морфометриялық көрсеткіштерді анықтай алу	Жер бедерінің еңкіштігін анықтай алады													
	Жер бедері тілімденуіндегі айырмашылық пен жиілігін анықтай алады													
	Географиялық нысандардың жиілігін анықтай алады													
Сабақтың соңы	Тақырыптық тест жұмысы.	Тест тапсырмалары												
Қорытынды бөлім Бағалау 5 минут Кері байланыс 3 минут	<p>-Бүгін сабақта қандай тақырып өттік? -Картамен жұмыс жасаудағы қолданылатын әдістің түрі қандай? -Курвиметр дегеніміз не? -Планиметр дегеніміз не? -Палетка әдіс дегеніміз не? Үй тапсырмасы: «Заманауи картографиялық әдістер» тақырыбын оқып келу, термин сөздермен жұмыс жасау.</p>	<p>«Жетістік баспалдағы»</p> 												

№2 сабақ.

Сыныбы: 10	Пәні: География.	
Сабақтың тақырыбы:	Электрондық карталармен жұмыс	
Сабақтың негізделген оқу мақсаты:	Қазақстан жеріндегі электрондық карталарға шолу жасап, түсінік алу	
Сабақтың мақсаты	<p>Барлық оқушылар: Электрондық карталармен жұмыс жасау ерекшеліктерін түсінеді</p> <p>Оқушылардың басым көпшілігі: Электрондық карталарның жұмыс барысы мен олардың жіктелуін біледі</p> <p>Кейбір оқушылар: Электрондық карталармен жұмыс барысын суреттеп, сипаттай алады.</p>	
Сабақтың нәтижесі:	<p>Оқушылардың барлығы мынаны орындай алады: Оқулықта берілген және қосымша тапсырмаларды орындайды. Жазба жұмыс жасайды. Сұраққа жауап береді.</p> <p>Оқушылардың көбісі мынаны орындай алады: Топтық жұмысты бірлесе орындайды. Өз бетінше жұмыс жасайды. Сұраққа жауап береді. Электрондық карталармен тапсырмалар орындайды. Қосымша үлестірме ресурстармен жұмыс жасайды.</p> <p>Оқушылардың кейбіреуі мынаны орындай алады: Оқулықтан тыс берілген қосымша тапсырмаларды орындайды, тақырып бойынша қосымша мәліметтер мен дәлелдер келтіре алады.</p>	
Әдіс-тәсілдер	Сұрақ-жауап, әңгімелеу, түсіндіру, ойын, көрнекілік. Рефлексия.	
Бағалау критерийі	Жеке, жұптық, топтық тапсырмаларды орындай алады. Сабақ барысында тыңдаушының назарын өзіне аудара алады.	
Құндылықтарға баулу	Мәңгілік ел идеясының құндылықтарын қалыптастыру. Оқушының бойында: «Ұлттық қауіпсіздік және еліміздің бүкіләлемдік, өңірлік мәселелерді шешуге жаһандық тұрғыдан қатысуы мемлекетіміздің белсенді, теңдестірілген сындарлы және жауапты ішкі саясаты» мәнін ұғындырады.	
Тілдік мақсат	<p>Оқушылар орындай алады: Түйінді сөздермен сөз тіркестері: электрондық карта, векторлық бейнелер, растрлық бейнелершартты белгілер жүйесі, әуе-ғарыштық түсірілімдер, аудио-видеоақпараттар т.б.</p> <p>Сыныптағы диалог/жазылым үшін сай келетін тіл стилі:</p> <p>Талқылауға арналған сұрақтар: - Не себепті Деп ойлайсыз? -Электрондық карталар дегеніміз не? -Электрондық картаның дәстүрлі картадан қандай айырмашылығы бар? -Электрондық карталармен қалай жұмыс жасауға болады? -Векторлық бейнелер қандай жиынтығынан құралады? -Растрлық бейнелер дегеніміз не?</p>	
АКТ дағдысын қолдану	Осы сабақ барысында оқушылар «Power Point» бағдарламасынан тақырыпқа қатысты көрнекі құралдарды пайдаланып, интербелсенді тақтаны, постер видеролик, стикерлер мен смайликтер қолданады.	
Пәнаралық байланыс	Қазақ әдебиеті – жазбаша хабарлама дайындау Математика – есептер шығару Информатика – АКТ-ны қолдану, тест жұмысы Дүниежүзі тарихы – дүниежүзіндегі елдер қатары	
Ресурстар	10-сынып, География авторлары: К.Каймулдинова, С.Әбілмәжінова. Интернет ресурстарынан алынған мәліметтер.	
Жоспарланған уақыт	Сабақ барысы	Ресурстар

<p>Сабақтың басы</p>	<p>I. Ұйымдастыру кезеңі: Оқушыларды түгендеу, сабаққа дайындау. Топтастыру: Әр түрлі пішіндерді пайдаланып, оқушыларларды топқа бөлу (2-минут)</p> <p>II. Психологиялық ахуал орнату арқылы сабақтың тақырыбына шығу: Жаңа сабақты бастау үшін оқушылардың назарын видео көрініске аударып, бұл арқылы не байқағандарын сұрай отырып, сабақтың тақырыбы мен мақсатын анықтайды: (Сіз бейнеролик арқылы не байқадыңыз? «Электрондық карталар») Оқушылармен сұрақ-жауап кезеңі.</p>	<p>Пішіндер, қима қағаздар</p> <p>«Электрондық карталар» инт.рес. /3 минуттық көрсетілім/</p>										
<p>Сабақтың ортасы</p>	<p>№1-тапсырма. Топтық жұмыс. «Джигсо» әдісі бойынша әр топтағы берілген мәтінмен жұмыс жүргізіп, басқа топтарға түсіндіру, ой бөлісу. Топтарға арналған тапсырмалар: I топ: Электрондық карталар II топ: Векторлық бейнелер III топ: Растрлық бейнелер</p> <table border="1" data-bbox="539 837 1262 1055"> <thead> <tr> <th>Критерий</th> <th>Дескрипторлар</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="3">Электрондық карталармен жұмыс жасауды білу, үйрену</td> <td>Жергілікті жердің картасымен жұмыс жасай алады</td> </tr> <tr> <td>Векторлық бейнелер жиынтығын біледі</td> </tr> <tr> <td>Растрлық бейнелер жиынтығын біледі</td> </tr> </tbody> </table> <p>Бағалау: Топ оқушылары бір-бірін «Қол шапалақтау» тәсілі арқылы бағалайды.</p> <p>№2-тапсырма. Жұптық жұмыс. Әр топ өз тапсырмасы бойынша берілген есептерді шығарып, дәптерлеріне жазу.</p> <table border="1" data-bbox="539 1223 1262 1357"> <thead> <tr> <th>Критерий</th> <th>Дескрипторлар</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Масштаб пен қашықтықты анықтауда есептер шығара алу</td> <td>Масштаб пен қашықтықты анықтауда есептер шығара алады</td> </tr> </tbody> </table> <p>Бағалау: Оқушылар бір-бірін смайликтерді көтеру арқылы бағалайды.</p> <p>№1 есеп. Мына сандық масштабтарды атаулы масштаб түрінде жазу. А) 1:10000 Ә) 1:100000 Б) 1:1000000</p> <p>№2 есеп. Жер бетіндегі екі нүктенің арақашықтығы 23,5 км. Ал карада 9,4 см тең. Картаның масштабы қандай? Шешуі: $23,5:9,4=2,5$ км 1 см-де 2,5 км 1:250000</p> <p>№3 есеп. 15000 м арақашықтықты картада 3 см орналастырды. Картаның масштабын табу. Шешуі: егер 1500 м-ді 3 см-ге орналастырған болса, 1 см-дің қанша екендігін табуымыз керек. Ол үшін</p>	Критерий	Дескрипторлар	Электрондық карталармен жұмыс жасауды білу, үйрену	Жергілікті жердің картасымен жұмыс жасай алады	Векторлық бейнелер жиынтығын біледі	Растрлық бейнелер жиынтығын біледі	Критерий	Дескрипторлар	Масштаб пен қашықтықты анықтауда есептер шығара алу	Масштаб пен қашықтықты анықтауда есептер шығара алады	<p>Тақырып материалдары таратылады</p> <p>Картографиялық құралдар, карта</p> <p>Үлестірме қағаздар</p>
Критерий	Дескрипторлар											
Электрондық карталармен жұмыс жасауды білу, үйрену	Жергілікті жердің картасымен жұмыс жасай алады											
	Векторлық бейнелер жиынтығын біледі											
	Растрлық бейнелер жиынтығын біледі											
Критерий	Дескрипторлар											
Масштаб пен қашықтықты анықтауда есептер шығара алу	Масштаб пен қашықтықты анықтауда есептер шығара алады											

	1500:3=500 м 1 см-де 500 м Сан масштаб түрінде 1:50000	
Сабақтың соңы	Тақырыптық тест жұмысы.	Тест тапсырмалары
Қорытынды бөлім Бағалау 5 минут Кері байланыс 3 минут	-Бүгін сабақта қандай тақырып өтті? -Электрондық карталар дегеніміз не? -Векторлық бейнелер дегеніміз не? -Растрлық бейнелер дегеніміз не? Үй тапсырмасы: «Электрондық карталар» тақырыбын оқып келу, термин сөздермен жұмыс жасау.	«Жетістік баспалдағы»

№3 сабақ.

Сыныбы: 10	Пәні: География.
Сабақтың тақырыбы:	Картографиялық анимация
Сабақтың негізделген оқу мақсаты:	Белсенді қозғалмалы карта-кадрлардың белгілі бір ретпен айналысқа түсуін бақылай алу
Сабақтың мақсаты	Барлық оқушылар: Картографиялық анимация әдісінің ерекшеліктерін түсінеді Оқушылардың басым көпшілігі: Картографиялық анимация әдістерін жіктеп, түсіне алады Кейбір оқушылар: Картографиялық анимация әдістерін суреттеп, сипаттай алады.
Сабақтың нәтижесі:	Оқушылардың барлығы мынаны орындай алады: Оқулықта берілген және қосымша тапсырмаларды орындайды. Жазба жұмыс жасайды. Сұраққа жауап береді. Оқушылардың көбісі мынаны орындай алады: Топтық жұмысты бірлесе орындайды. Өз бетінше жұмыс жасайды. Сұраққа жауап береді. Атлас және кескін картада тапсырмалар орындайды. Қосымша үлестірме ресурстармен жұмыс жасайды. Оқушылардың кейбіреуі мынаны орындай алады: Оқулықтан тыс берілген қосымша тапсырмаларды орындайды, тақырып бойынша қосымша мәліметтер мен дәлелдер келтіре алады.
Әдіс-тәсілдер	Сұрақ-жауап, әңгімелеу, түсіндіру, ойын, көрнекілік. Рефлексия.
Бағалау критерийі	Жеке, жұптық, топтық тапсырмаларды орындай алады. Сабақ барысында тыңдаушының назарын өзіне аудара алады.
Құндылықтарға баулу	Мәңгілік ел идеясының құндылықтарын қалыптастыру. Оқушының бойында: «Ұлттық қауіпсіздік және еліміздің бүкіләлемдік, өңірлік мәселелерді шешуге жаһандық тұрғыдан қатысуы мемлекетіміздің белсенді, теңдестірілген сындарлы және жауапты ішкі саясаты» мәнін ұғындырады.
Тілдік мақсат	Оқушылар орындай алады: Түйінді сөздермен сөз тіркестері: картографиялық анимация, карта-кадр, анимациялық варианттар, комбинациялар, модулдар жиынтығы, карталардың қозғалуы т.б. Сыныптағы диалог/жазылым үшін сай келетін тіл стилі: Талқылауға арналған сұрақтар: - Не себепті Деп ойлайсыз? - Картография дегеніміз не? - Картографиялық анимация дегеніміз не?

АКТ дағдысын қолдану	Осы сабақ барысында оқушылар «Power Point» бағдарламасынан тақырыпқа қатысты көрнекі құралдарды пайдаланып, интербелсенді тақтаны, постер видеролик, стикерлер мен смайликтер қолданады.							
Пәнаралық байланыс	Қазақ әдебиеті – жазбаша хабарлама дайындау Информатика – АКТ-ны қолдану, тест жұмысы Дүниежүзі тарихы – дүниежүзіндегі елдер қатары							
Ресурстар	10-сынып, География авторлары: К.Каймулдинова, С.Әбілмәжінова. Интернет ресурстарынан алынған мәліметтер.							
Жоспарланған уақыт	Сабақ барысы	Ресурстар						
Сабақтың басы	I. Ұйымдастыру кезеңі: Оқушыларды түгендеу, сабаққа дайындау. Топтастыру: Әр түрлі пішіндерді пайдаланып, оқушыларларды топқа бөлу (2-минут)	Пішіндер, қима қағаздар						
	II. Психологиялық ахуал орнату арқылы сабақтың тақырыбына шығу: Жаңа сабақты бастау үшін оқушылардың назарын видео көрініске аударып, бұл арқылы не байқағандарын сұрай отырып, сабақтың тақырыбы мен мақсатын анықтайды: (Сіз бейнеролик арқылы не байқадыңыз? «Анимация жасау жолдары») Оқушылармен сұрақ-жауап кезеңі.	«Анимация жасау жолдары» инт.рес. /3 минуттық көрсетілім/						
Сабақтың ортасы	№1-тапсырма. Топтық жұмыс. «Джигсо» әдісі бойынша әр топтағы берілген мәтінмен жұмыс жүргізіп, басқа топтарға түсіндіру, ой бөлісу. Топтарға арналған тапсырмалар: I топ: Картографиялық анимация II топ: Картографиялық анимациядағы варианттар III топ: Картографиялық анимациядағы комбинациялар							
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Критерий</th> <th>Дескрипторлар</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="3">Картографиялық анимацияларды білу, түсіну</td> <td>Картографиялық анимацияларды біледі, мәліметтер алады</td> </tr> <tr> <td>Картографиялық анимациядағы варианттармен танысып, мәліметтер алады</td> </tr> <tr> <td>Картографиялық анимациядағы комбинациялармен танысып, мәліметтер алады</td> </tr> </tbody> </table>		Критерий	Дескрипторлар	Картографиялық анимацияларды білу, түсіну	Картографиялық анимацияларды біледі, мәліметтер алады	Картографиялық анимациядағы варианттармен танысып, мәліметтер алады	Картографиялық анимациядағы комбинациялармен танысып, мәліметтер алады
	Критерий	Дескрипторлар						
	Картографиялық анимацияларды білу, түсіну	Картографиялық анимацияларды біледі, мәліметтер алады						
Картографиялық анимациядағы варианттармен танысып, мәліметтер алады								
Картографиялық анимациядағы комбинациялармен танысып, мәліметтер алады								
Бағалау: Топ оқушылары бір-бірін «Қол шапалақтау» тәсілі арқылы бағалайды.								
№2-тапсырма. Жеке жұмыс. Оқушылар өз тапсырмасын компьютер арқылы орындап, дәптерлеріне жазу.								
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Критерий</th> <th>Дескрипторлар</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Картографиялық анимацияларды компьютерде орындай алу</td> <td>Картографиялық анимацияларды компьютерде орындай алады</td> </tr> </tbody> </table>		Критерий	Дескрипторлар	Картографиялық анимацияларды компьютерде орындай алу	Картографиялық анимацияларды компьютерде орындай алады			
Критерий	Дескрипторлар							
Картографиялық анимацияларды компьютерде орындай алу	Картографиялық анимацияларды компьютерде орындай алады							
Бағалау: Оқушылар бір-бірін смайликтерді көтеру арқылы бағалайды.								
Сабақтың соңы	Тақырыптық тест жұмысы.	Тест тапсырмалары						
Қорытынды бөлім Бағалау 5 минут Кері байланыс	-Бүгін сабақта қандай тақырып өттік? - Картография дегеніміз не? - Картографиялық анимация дегеніміз не? Үй тапсырмасы: «Картографиялық анимация» тақырыбын оқып келу, термин сөздермен жұмыс	«Жетістік баспалдағы»						

Картографиялық құралдар, карта

3 минут	жасау.	
---------	--------	--

№4 сабақ.

Сыныбы: 10	Пәні: География.
Сабақтың тақырыбы:	Картография және интернет
Сабақтың негізделген оқу мақсаты:	ГАЗ базасы мен интернет, теледидар, телекоммуникациядағы географиялық ақпараттық жүйені білу
Сабақтың мақсаты	Барлық оқушылар: Картография және интернет ерекшеліктерін түсінеді Оқушылардың басым көпшілігі: Картография және интернет тақырыбын жіктеп, түсіне алады Кейбір оқушылар: Картография және интернет тақырыбын суреттеп, сипаттай алады.
Сабақтың нәтижесі:	Оқушылардың барлығы мынаны орындай алады: Оқулықта берілген және қосымша тапсырмаларды орындайды. Жазба жұмыс жасайды. Сұраққа жауап береді. Оқушылардың көбісі мынаны орындай алады: Топтық жұмысты бірлесе орындайды. Өз бетінше жұмыс жасайды. Сұраққа жауап береді. Атлас және кескін картада тапсырмалар орындайды. Қосымша үлестірме ресурстармен жұмыс жасайды. Оқушылардың кейбіреуі мынаны орындай алады: Оқулықтан тыс берілген қосымша тапсырмаларды орындайды, тақырып бойынша қосымша мәліметтер мен дәлелдер келтіре алады.
Әдіс-тәсілдер	Сұрақ-жауап, әңгімелеу, түсіндіру, ойын, көрнекілік. Рефлексия.
Бағалау критерийі	Жеке, жұптық, топтық тапсырмаларды орындай алады. Сабақ барысында тыңдаушының назарын өзіне аудара алады.
Құндылықтарға баулу	Мәңгілік ел идеясының құндылықтарын қалыптастыру. Оқушының бойында: «Ұлттық қауіпсіздік және еліміздің бүкіләлемдік, өңірлік мәселелерді шешуге жаһандық тұрғыдан қатысуы мемлекетіміздің белсенді, теңдестірілген сындарлы және жауапты ішкі саясаты» мәнін ұғындырады.
Тілдік мақсат	Оқушылар орындай алады: Түйінді сөздермен сөз тіркестері: картографиялық анимация, карта-кадр, анимациялық варианттар, комбинациялар, модулдар жиынтығы, карталардың қозғалуы т.б. Сыныптағы диалог/жазылым үшін сай келетін тіл стилі: Талқылауға арналған сұрақтар: - Не себепті Деген ойлайсыз? - Картография дегеніміз не? - Интернет желісі дегеніміз не? - Интернет желісі Қазақстанға қашан келді?
АКТ дағдысын қолдану	Осы сабақ барысында оқушылар «Power Point» бағдарламасынан тақырыпқа қатысты көрнекі құралдарды пайдаланып, интербелсенді тақтаны, постер видеролик, стикерлер мен смайликтер қолданады.
Пәнаралық байланыс	Қазақ әдебиеті – жазбаша хабарлама дайындау Информатика – АКТ-ны қолдану, тест жұмысы Дүниежүзі тарихы – дүниежүзіндегі елдер қатары
Ресурстар	10-сынып, География авторлары: К.Каймулдинова, С.Әбілмәжінова. Интернет ресурстарынан алынған мәліметтер.

Жоспарланған уақыт	Сабақ барысы	Ресурстар												
Сабақтың басы	<p>I. Ұйымдастыру кезеңі: Оқушыларды түгендеу, сабаққа дайындау. Топтастыру: Әр түрлі пішіндерді пайдаланып, оқушыларларды топқа бөлу (2-минут)</p> <p>II. Психологиялық ахуал орнату арқылы сабақтың тақырыбына шығу: Жаңа сабақты бастау үшін оқушылардың назарын видео көрініске аударып, бұл арқылы не байқағандарын сұрай отырып, сабақтың тақырыбы мен мақсатын анықтайды: (Сіз бейнеролик арқылы не байқадыңыз? «Интернет тарихы») Оқушылармен сұрақ-жауап кезеңі.</p>	<p>Пішіндер, қима қағаздар</p> <p>«Интернет» инт.рес. /3 минуттық көрсетілім/</p>												
Сабақтың ортасы	<p>№1-тапсырма. Топтық жұмыс. «Джигсо» әдісі бойынша әр топтағы берілген мәтінмен жұмыс жүргізіп, басқа топтарға түсіндіру, ой бөлісу. Топтарға арналған тапсырмалар: I топ: Картография тарихы II топ: Интернет тарихы III топ: Картография мен интернет арасындағы байланыс</p> <table border="1" data-bbox="539 909 1262 1133"> <thead> <tr> <th>Критерий</th> <th>Дескрипторлар</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Картография және интернет бойынша білу, түсіну</td> <td>Картография тарихын біледі, мәліметтер алады</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Интернет тарихымен танысып, мәліметтер алады</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Картография мен интернет арасындағы байланысты біліп, мәліметтер алады</td> </tr> </tbody> </table> <p>Бағалау: Топ оқушылары бір-бірін «Қол шапалақтау» тәсілі арқылы бағалайды.</p> <p>№2-тапсырма. Жеке жұмыс. Оқушылар өз тапсырмасын компьютер арқылы орындап, дәптерлеріне жазу.</p> <table border="1" data-bbox="539 1301 1262 1464"> <thead> <tr> <th>Критерий</th> <th>Дескрипторлар</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Компьютерде тапсырмалар орындай алу (картамен жұмыс)</td> <td>Компьютер арқылы тапсырмалар орындай алады (картамен жұмыс)</td> </tr> </tbody> </table> <p>Бағалау: Оқушылар бір-бірін смайликтерді көтеру арқылы бағалайды.</p>	Критерий	Дескрипторлар	Картография және интернет бойынша білу, түсіну	Картография тарихын біледі, мәліметтер алады		Интернет тарихымен танысып, мәліметтер алады		Картография мен интернет арасындағы байланысты біліп, мәліметтер алады	Критерий	Дескрипторлар	Компьютерде тапсырмалар орындай алу (картамен жұмыс)	Компьютер арқылы тапсырмалар орындай алады (картамен жұмыс)	<p>Тақырып материалдары таратылады</p> <p>Картографиялық құралдар, карта</p>
Критерий	Дескрипторлар													
Картография және интернет бойынша білу, түсіну	Картография тарихын біледі, мәліметтер алады													
	Интернет тарихымен танысып, мәліметтер алады													
	Картография мен интернет арасындағы байланысты біліп, мәліметтер алады													
Критерий	Дескрипторлар													
Компьютерде тапсырмалар орындай алу (картамен жұмыс)	Компьютер арқылы тапсырмалар орындай алады (картамен жұмыс)													
Сабақтың соңы	Тақырыптық тест жұмысы.	Тест тапсырмалары												
Қорытынды бөлім Бағалау 5 минут Кері байланыс 3 минут	<p>-Бүгін сабақта қандай тақырып өттік? - Картография дегеніміз не? - Интернет желісі дегеніміз не? Үй тапсырмасы: «Картография және интернет» тақырыбын оқып келу, термин сөздермен жұмыс жасау.</p>	<p>«Жетістік баспалдағы»</p> 												

№5 сабақ.

Сыныбы: 10	Пәні: География.	
Сабақтың тақырыбы:	Геоинформатика негіздері	
Сабақтың негізделген оқу мақсаты:	Геоинформатика негіздері бойынша мәліметтер алу	
Сабақтың мақсаты	<p>Барлық оқушылар: Геоинформатика негіздері бойынша ерекшеліктерін түсінеді</p> <p>Оқушылардың басым көпшілігі: Геоинформатика негіздері тақырыбын жіктеп, түсіне алады</p> <p>Кейбір оқушылар: Геоинформатика негіздері тақырыбын суреттеп, сипаттай алады.</p>	
Сабақтың нәтижесі:	<p>Оқушылардың барлығы мынаны орындай алады: Оқулықта берілген және қосымша тапсырмаларды орындайды. Жазба жұмыс жасайды. Сұраққа жауап береді.</p> <p>Оқушылардың көбісі мынаны орындай алады: Топтық жұмысты бірлесе орындайды. Өз бетінше жұмыс жасайды. Сұраққа жауап береді. Атлас және кескін картада тапсырмалар орындайды. Қосымша үлестірме ресурстармен жұмыс жасайды.</p> <p>Оқушылардың кейбіреуі мынаны орындай алады: Оқулықтан тыс берілген қосымша тапсырмаларды орындайды, тақырып бойынша қосымша мәліметтер мен дәлелдер келтіре алады.</p>	
Әдіс-тәсілдер	Сұрақ-жауап, әңгімелеу, түсіндіру, ойын, көрнекілік. Рефлексия.	
Бағалау критерийі	Жеке, жұптық, топтық тапсырмаларды орындай алады. Сабақ барысында тыңдаушының назарын өзіне аудара алады.	
Құндылықтарға баулу	Мәңгілік ел идеясының құндылықтарын қалыптастыру. Оқушының бойында: «Ұлттық қауіпсіздік және еліміздің бүкіләлемдік, өңірлік мәселелерді шешуге жаһандық тұрғыдан қатысуы мемлекетіміздің белсенді, теңдестірілген сындарлы және жауапты ішкі саясаты» мәнін ұғындырады.	
Тілдік мақсат	<p>Оқушылар орындай алады: Түйінді сөздермен сөз тіркестері: географиялық ақпараттық жүйе, «Цифрлық Қазақстан», интернет жүйесі, интеграциялық және интерактивті жүйе т.б.</p> <p>Сыныптағы диалог/жазылым үшін сай келетін тіл стилі: Талқылауға арналған сұрақтар: - Не себепті Деп ойлайсыз? - Геоинформатика қандай ғылым саласы? - Ол қандай ғылым салаларымен байланысты? - «Цифрлы Қазақстан» бағдарламасының мақсаты қандай? - ГАЖ мәліметтерінің қандай негізгі түрлері бар? - ГАЖ-дың атқаратын қандай негізгі түрлері бар? - Жаңа технологияның қарқынды дамуы ГАЖ-дың қандай белгілерін қалыптастырады?</p>	
АКТ дағдысын қолдану	Осы сабақ барысында оқушылар «Power Point» бағдарламасынан тақырыпқа қатысты көрнекі құралдарды пайдаланып, интербелсенді тақтаны, постер видеоролик, стикерлер мен смайликтер қолданады.	
Пәнаралық байланыс	Қазақ әдебиеті – жазбаша хабарлама дайындау Информатика – АКТ-ны қолдану, тест жұмысы Дүниежүзі тарихы – дүниежүзіндегі елдер қатары	
Ресурстар	10-сынып, География авторлары: К.Каймулдинова, С.Әбілмәжінова. Интернет ресурстарынан алынған мәліметтер.	
Жоспарланған	Сабақ барысы	Ресурстар

уақыт														
Сабақтың басы	<p>I. Ұйымдастыру кезеңі: Оқушыларды түгендеу, сабаққа дайындау. Топтастыру: Әр түрлі пішіндерді пайдаланып, оқушыларларды топқа бөлу (2-минут)</p> <p>II. Психологиялық ахуал орнату арқылы сабақтың тақырыбына шығу: Жаңа сабақты бастау үшін оқушылардың назарын видео көрініске аударып, бұл арқылы не байқағандарын сұрай отырып, сабақтың тақырыбы мен мақсатын анықтайды: (Сіз бейнеролик арқылы не байқадыңыз? «Геоинформатика») Оқушылармен сұрақ-жауап кезеңі.</p>	<p>Пішіндер, қима қағаздар</p> <p>«Геоинформатика» инт.рес. /3 минуттық көрсетілім/</p>												
Сабақтың ортасы	<p>№1-тапсырма. Топтық жұмыс. «Джигсо» әдісі бойынша әр топтағы берілген мәтінмен жұмыс жүргізіп, басқа топтарға түсіндіру, ой бөлісу. Топтарға арналған тапсырмалар: I топ: Геоинформатика негіздері II топ: Географиялық ақпараттық жүйе III топ: Географиялық ақпараттар жүйелерінің қызметі</p> <table border="1" data-bbox="539 846 1262 1070"> <thead> <tr> <th>Критерий</th> <th>Дескрипторлар</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Геоинформатика негіздерін білу, түсіну</td> <td>Геоинформатика негіздерін білу, түсіну</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Географиялық ақпараттық жүйелерді білу, түсіну</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Географиялық ақпараттар жүйелерінің қызметін білу, түсіну</td> </tr> </tbody> </table> <p>Бағалау: Топ оқушылары бір-бірін «Қол шапалақтау» тәсілі арқылы бағалайды.</p> <p>№2-тапсырма. Жеке жұмыс. Оқушылар берілген тапсырмаларды орындап, дәптерлеріне жазу.</p> <table border="1" data-bbox="539 1205 1262 1373"> <thead> <tr> <th>Критерий</th> <th>Дескрипторлар</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Өзің тұратын қалада немесе аймақтағы ГАЖ-дың қандай белгілері бар екенін білу</td> <td>Өз аймағындағы ГАЖ-дың белгілерін біледі, ажырата алады</td> </tr> </tbody> </table> <p>Бағалау: Оқушылар бір-бірін смайликтерді көтеру арқылы бағалайды.</p>	Критерий	Дескрипторлар	Геоинформатика негіздерін білу, түсіну	Геоинформатика негіздерін білу, түсіну		Географиялық ақпараттық жүйелерді білу, түсіну		Географиялық ақпараттар жүйелерінің қызметін білу, түсіну	Критерий	Дескрипторлар	Өзің тұратын қалада немесе аймақтағы ГАЖ-дың қандай белгілері бар екенін білу	Өз аймағындағы ГАЖ-дың белгілерін біледі, ажырата алады	<p>Тақырып материалдары таратылады</p> <p>Картографиялық құралдар, карта</p>
Критерий	Дескрипторлар													
Геоинформатика негіздерін білу, түсіну	Геоинформатика негіздерін білу, түсіну													
	Географиялық ақпараттық жүйелерді білу, түсіну													
	Географиялық ақпараттар жүйелерінің қызметін білу, түсіну													
Критерий	Дескрипторлар													
Өзің тұратын қалада немесе аймақтағы ГАЖ-дың қандай белгілері бар екенін білу	Өз аймағындағы ГАЖ-дың белгілерін біледі, ажырата алады													
Сабақтың соңы	Тақырыптық тест жұмысы.	Тест тапсырмалары												
Қорытынды бөлім Бағалау 5 минут Кері байланыс 3 минут	<p>-Бүгін сабақта қандай тақырып өттік? - Геоинформатика қандай ғылым саласы? - Ол қандай ғылым салаларымен байланысты? -«Цифрлы Қазақстан» бағдарламасының мақсаты қандай? Үй тапсырмасы: «Геоинформатика» тақырыбын оқып келу, термин сөздермен жұмыс жасау.</p>	<p>«Жетістік баспалдағы»</p> 												

№6 сабақ.

Сыныбы: 10	Пәні: География.	
Сабақтың тақырыбы:	Географиялық деректер базасы	
Сабақтың негізделген оқу мақсаты:	Microsoft Excel бағдарламасының қолданысымен тақырыпқа сәйкес географиялық деректер базасын құрастыру	
Сабақтың мақсаты	<p>Барлық оқушылар: Географиялық деректер базасы бойынша ерекшеліктерін түсінеді</p> <p>Оқушылардың басым көпшілігі: Географиялық деректер базасы тақырыбын жіктеп, түсіне алады</p> <p>Кейбір оқушылар: Географиялық деректер базасы тақырыбын суреттеп, сипаттай алады.</p>	
Сабақтың нәтижесі:	<p>Оқушылардың барлығы мынаны орындай алады: Оқулықта берілген және қосымша тапсырмаларды орындайды. Жазба жұмыс жасайды. Сұраққа жауап береді.</p> <p>Оқушылардың көбісі мынаны орындай алады: Топтық жұмысты бірлесе орындайды. Өз бетінше жұмыс жасайды. Сұраққа жауап береді. Атлас және кескін картада тапсырмалар орындайды. Қосымша үлестірме ресурстармен жұмыс жасайды.</p> <p>Оқушылардың кейбіреуі мынаны орындай алады: Оқулықтан тыс берілген қосымша тапсырмаларды орындайды, тақырып бойынша қосымша мәліметтер мен дәлелдер келтіре алады.</p>	
Әдіс-тәсілдер	Сұрақ-жауап, әңгімелеу, түсіндіру, ойын, көрнекілік. Рефлексия.	
Бағалау критерийі	Жеке, жұптық, топтық тапсырмаларды орындай алады. Сабақ барысында тыңдаушының назарын өзіне аудара алады.	
Құндылықтарға баулу	Мәңгілік ел идеясының құндылықтарын қалыптастыру. Оқушының бойында: «Ұлттық қауіпсіздік және еліміздің бүкіләлемдік, өңірлік мәселелерді шешуге жаһандық тұрғыдан қатысуы мемлекетіміздің белсенді, теңдестірілген сындарлы және жауапты ішкі саясаты» мәнін ұғындырады.	
Тілдік мақсат	<p>Оқушылар орындай алады: Түйінді сөздермен сөз тіркестері: картографиялық талдау, операциялық жүйе, бағдарламалар т.б.</p> <p>Сыныптағы диалог/жазылым үшін сай келетін тіл стилі: Талқылауға арналған сұрақтар: - Не себепті Дег ойлайсыз? - Интернет бағдарламаларын кімдер ойлап тапқан? - Интернет желісіндегі қандай бағдарламаларды білесің? - Олардың бір-бірінен айырмашылығы неде деп ойлайсың? - Сен үшін қандай ақпараттар өте маңызды?</p>	
АКТ дағдысын қолдану	Осы сабақ барысында оқушылар «Power Point» бағдарламасынан тақырыпқа қатысты көрнекі құралдарды пайдаланып, интербелсенді тақтаны, постер видеролик, стикерлер мен смайликтер қолданады.	
Пәнаралық байланыс	Қазақ әдебиеті – жазбаша хабарлама дайындау Информатика – АКТ-ны қолдану, тест жұмысы Дүниежүзі тарихы – дүниежүзіндегі елдер қатары	
Ресурстар	10-сынып, География авторлары: К.Каймулдинова, С.Әбілмәжінова. Интернет ресурстарынан алынған мәліметтер.	
Жоспарланған уақыт	Сабақ барысы	Ресурстар
Сабақтың басы	I. Ұйымдастыру кезеңі: Оқушыларды түгендеу, сабаққа дайындау. Топтастыру: Әр түрлі пішіндерді пайдаланып,	Пішіндер, қима қағаздар

	<p>оқушыларларды топқа бөлу (2-минут)</p> <p>II. Психологиялық ахуал орнату арқылы сабақтың тақырыбына шығу: Жаңа сабақты бастау үшін оқушылардың назарын видео көрініске аударып, бұл арқылы не байқағандарын сұрай отырып, сабақтың тақырыбы мен мақсатын анықтайды: (Сіз бейнеролик арқылы не байқадыңыз? «Географиялық деректер базасы») Оқушылармен сұрақ-жауап кезеңі.</p>	<p>«Географиялық деректер базасы» инт.рес. /3 минуттық көрсетілім/</p>								
<p>Сабақтың ортасы</p>	<p>№1-тапсырма. Топтық жұмыс. «Джигсо» әдісі бойынша әр топтағы берілген мәтінмен жұмыс жүргізіп, басқа топтарға түсіндіру, ой бөлісу. Топтарға арналған тапсырмалар: I топ: «Microsoft Excel» бағдарламасы II топ: «Windows» операциялық жүйесі</p> <table border="1" data-bbox="539 757 1262 913"> <thead> <tr> <th>Критерий</th> <th>Дескрипторлар</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>«Microsoft Excel» бағдарламасы мен «Windows» операциялық жүйесін білу, түсіну</td> <td>«Microsoft Excel» бағдарламасын біліп таниды «Windows» операциялық жүйесін біліп таниды</td> </tr> </tbody> </table> <p>Бағалау: Топ оқушылары бір-бірін «Қол шапалақтау» тәсілі арқылы бағалайды.</p> <p>№2-тапсырма. Жеке жұмыс. Оқушылар берілген тапсырмаларды орындап, дәптерлеріне жазу. Бағалау: Оқушылар бір-бірін смайликтерді көтеру арқылы бағалайды. Тапсырмаларды компьютер арқылы орындайды.</p> <table border="1" data-bbox="571 1151 1262 1308"> <thead> <tr> <th colspan="2">Дескрипторлар</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Берілген үй планын сызып, қателіктер мен кемшілік тұстарын анықтайды.</td> <td>Үй планын компьютерлік бағдарламада сыза алады Үй планын салуда кеткен кемшіліктерін зерттеп біледі</td> </tr> </tbody> </table> <p><i>үлгі ретінде көрсетілген</i></p> <p>I деңгей. 1- немесе 2- тапсырманы таңдау оқушы қалауында болады. Сұрақтар: 1) Белгілі бір жер бетінің шағын бөлігіндегі жер учаскесінің техникалық паспорты және онымен жасалған мәліметтерді тіркеу құжаттарының рәсімделуіне қалалық жер қатынастар бөлімі рұқсат бермеді. Жер учаскесінің жеке меншік құқығын беретін АКТ жасалынбады. Оның себебі неде деп ойлайсың? Сол жер учаскесінің қате жоспарын қағаз бетіне түсіріп, мәліметтер беру керек (масштабын көрсет). 2) Белгілі бір жер бетінің шағын бөлігіндегі уақытша тұрғын үйдің техникалық құжатының рәсімделуіне қалалық жер қатынастар бөлімі рұқсат бермеді. Оның себебі неде деп ойлайсың? Тұрғын үй планын салуда</p>	Критерий	Дескрипторлар	«Microsoft Excel» бағдарламасы мен «Windows» операциялық жүйесін білу, түсіну	«Microsoft Excel» бағдарламасын біліп таниды «Windows» операциялық жүйесін біліп таниды	Дескрипторлар		Берілген үй планын сызып, қателіктер мен кемшілік тұстарын анықтайды.	Үй планын компьютерлік бағдарламада сыза алады Үй планын салуда кеткен кемшіліктерін зерттеп біледі	<p>Тақырып материалдары таратылады</p> <p>Картографиялық құралдар, карта</p>
Критерий	Дескрипторлар									
«Microsoft Excel» бағдарламасы мен «Windows» операциялық жүйесін білу, түсіну	«Microsoft Excel» бағдарламасын біліп таниды «Windows» операциялық жүйесін біліп таниды									
Дескрипторлар										
Берілген үй планын сызып, қателіктер мен кемшілік тұстарын анықтайды.	Үй планын компьютерлік бағдарламада сыза алады Үй планын салуда кеткен кемшіліктерін зерттеп біледі									